

Hjeltarnes Samtal

med den tappre och omistelige, men på sin hemresa
från Konstantinopel, i nejden af Breslau,

den 19 Juni 1739, försårligen

mördade

Svenske Majoren wid Upplands Reges-
mente, den Wälborne Herren Herr

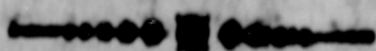
Malcom Sinclair,

uppå de ljufwa Elysiska fälten i de dödas rike.

Berättadt af Herden Celadon, som af en

gammal obekant gubbe blifwit oförmo-

deligen dit och dädansförd.

$$3 + 3 + 5 \times 7 + 8.$$

5	1	2	3	4	5	4	3	0	3	3	2	4	7	2	1	0	
5	7	1	2	5	4	3	2	0	2	2	1	7	6	6	5	0	
5	7	1	2	5	4	3	2	0	2	5	4	3	2	2	1	0	

Sist, när på ljuslig blomsterplan Jag mina lam
utförde, Och satte mig, som jag var wan, Der
jag bäst lärkan hörde; Så kom till mig en gam-
mal man, Beprydd med silfver-håren, han såg
mig ganska gunstigt an, Och hälsade: God måren!

2. Hör, sade han, kom Celadon! Följ med mig
litet stycke; Lägg från dig dina lapprisdon; Du
skall få höra mycke. Jag steg strax upp, lad' flöj-
ten bort, Tog gubben uti handen, Och kommo
vi strax, innan fort, Till obelanta landen.

3. Ett fasligt berg midt för oss war, Det jag
rätt häpnat före; Men gubben sade: Ah, war

*) Anm. De siffror som stå ensam inom takten, för-
dra dubbelt längre tidswärde, emot hwar och en
af de öfriga.

Far! Vi så ej hisna böre; Säg! Wet du ej,
att wcllighet Har aldrig wunnit ära; Men der
emot manhaftighet Ses alltid fransar bära.

4. Häraf så blef jag fuller styrkt, Men åter-
igen försträcker, När gubbens hand med rostig
dyrt Ut bergets port blef sträcker: Jag wille rymt
tillbaka; men han fattad' mig i armen, Och sa-
de: har du då, min wän, Ej hjerta uti barmen?

5. Jag måtte ropa eller be, Det halp dock
intetdera; Jag skulle in, wiingo se I berget
gubbar flera, Dem jag dock alla trodde wäl, E-
medan som jag wiste, Att de, en Swensk upp-
riktig själ I stryktne lemmar hyste.

6. Wi gingo dessa snart förbi, I våra stum-
ma salar; Men wingo derpå genast si Täckit lilje-
flädda dalar, Och lundar af cypresseträd, Same
cederprydd höjder; Wi togos mot af en allee,
Som war af lindar böjder.

7. En äkta sol med silfwersten, Och perlestrå-
lar höga, I klara hwassan derpå sen Begyn-
te sig att löga: Hon flädde präktigt guldmoär Up-
på agatebergen, Och gjorde himlen klar och skär,
I höga saphirsfärgen.

8. Beredde fågelswärmen nu Med gäll-ljudd
silfwertunga, För denna gyllne purpurbrud Be-
gynne till att sjunga; Kristallekällan, som utför
Demanteklippan fullra, Hon wid sin klara upp-
gångsdörr Med perlebjör pulra.

9. Inunder hwart ett flugarikt trä Gråhårige
sig döjde, Dem nöjde satt uppå sitt knä Och med
sin mantel höjde, Och gaf dem nektar utur gull,
Och dem i kärlek lyfte; Med ett ord sagdt: Den
ort war full Af allt hwad ädelt lyfte.

10. Ack! sad' jag, tädde gubbe! hwad En sällhet du mig ämnat? Jag är så hjertans nöjd och glad, Att jag min får har lemnat; Säg, får jag icke här med dig Walom en buske lefwa, Och uti himmelskt nöje mig inswepa och inweswa?

11. Men han mig swarad': färe, håll! Den här skall bo och bygga, han måste först på werldens bål Slå odygden till rygga: En utaf alla du här ser, Är ingen, som ej lämpat. Den ene mindre, andre mer, Och henne förolämpat.

12. Härwid jag pustad' ängsligt till, Men fick ej tid att tala; En sinnet föll mig i en grill, Och allt för ljustig dwala; Emot oss kom en täckler park, Ett Floras mästestycke, Der Gudarne af frusen mark Ha' gjort ett sommarsmycke.

13. Der stodo Lagrar i gewär, Och skuldrade för solen, Derunder warte röda bär, Som prydde gröna jorden, Der stod en wattukonst och gret, Så klara wattnet stödde; Så war, sad' gubben, hennes sed, sen Carl den Tolfte dödde.

14. Och är det fåfängt bjuda till beskriswa denna prydna; Med tyfhet jag här hellre will Bewisa himlen lydnad: Dock kan jag ej förtiga, hwad Oss sen för nåde hände, Då jag min ögon nöjd och glad Att höga slottet wände.

15. För nämnde slottets kopparport En hop ställadde swenner, Medkomne ifrån Baldurs ort, Helt trogne Martis wänner, Med dragne pampar stodo wakt, Att ingen skulle klifwa På slottets sammetsklädda prakt, Ell' blanka silfwerklifwa.

16. Men tänk! så bistre, som de här, Med bleka ansigt' stodo, Och hotade med blankt gewär; Så tog de dock till godo, Att gamla gube

ben ledde mig I deras förmat dyra, Der ett ungt lejon roat sig, Ett krosadt flot att styrta.

17. Jag häpnat' nu långt mer än förr, Men sträcktes ännu mera, När gubben lätte på en dörr, Af klara silfret klara: Inför densamma war en sal, En sal för alla salar; Der inne lusten war helt swal, Och ljuset som i dalar.

18. Kring om ett präktigt silfwerbord Tolf Swenska Carlar suto, Som talte intet många ord, men lungaminer guto; De åtta sågo gamla ut, De styrta intet spåde; De förre, som de dock förut Från werlden gjort astråde.

19. Den nionde i denna rad Tyckt's ha ett hastigt sinne; Den tionde sågs djerf och glad, Med mod i bröstet inne: Den elfte war en täckler karl, Han satt och räknat pengar, han delte ut, liksom en far Till sina barn och drängar.

20. Den tolfte war 'en zirlig, lång Och wäl uppwärter hjelte, Den man kund' se ej enda gång Sitt karlahjerta fällte. Hans ögon woro oförsträckt', Liksom på unga örnar; Hans styfwe näfwar knyttas fäkt, Som ramar uppå björnar.

21. Hans korta hår, som kam'des opp, Wibildade en krona, Som war åt en så duktig kropp En zirlig huswudbona; Hans armar, ben, wor' full' af mera, Hans skuldror utaf styrka, Hans länder woro liksom berg, Och marmorn i wår kyrka.

22. Han satt uti en Swensker rock, Af blått påfabelt kläde Han hade elghudsskylter ock, Som aldrig låg i träde, Och hanstär utaf samma slag, Som långt på armen räckte; Tror knapt man chetten satt i lag, Den styfwa krigen tädde.

23. Ett tjockt gehäng, tre finger bredt, War

spändt på blåa rocken; En gruslig pamp, den mången sett Nedsabla hela flocken, Satt dragen till en tredjedel, I detta gula bälte, Och wille ut, ge den sin del, Som trotsat denne hjelte.

24. Ibland så steg han upp och gick Med sina stöflor store, Som sutto uti krigsmans skick, och föga blanka wore; Han hade sporrar upå dem Så stora, att de påsa Åt sådan fot och karlalemt, med sina kringlor hwaså.

25. Sin ganska stora höga hatt, den gylfneknappen prydd, Han på sin krönta hjässa satt; Se'n stanna' han och lydde, hur kämpewakten skolorade Så att gewären slandra: Man kunde se, han undrade, Ho kom till dödens kamrar.

26. Strax lättes blanka dörren opp, En Swensker Karl framträdde, Med skjuten, fargad hjeltekropp, Dock miner intet rädde; Hans ansigt' war med blod beskjödt, Nedsabladt, trampadt, slaget, Och brästet, som hans hjerta döljt, Had grofwa skott intaget.

27. Hans hjerna satt i håret klen, Jag ryser det att nämna; Men glädes, att ej är försent För himlen sådant hämma. Han hade spänd pistol i hand, Liksom han wille skjuta; Men dödens hårde äfsnörda band Befallt'n förr att sluta.

28. Han hälsade på swenskt maner, Då kungen nådigt swara', Och sad': "Wi känna intet Er, Hvem skulle I wäl wara?" Jag är, sad' han, en Swenskt Major, Mitt namn är Malcom Sinclair, Min själ nu nylig af mig for, Från hjertats wrår och winklår.

29. "Hur, sade Kungen, blef du död? Du tappre krigsbuff store! Du äst i blod så färgad röd Liksom du slagad wore." Jo, sade han, Hans Maje-

stät! En oförstämnd Belona Har så betalt de trogna sjät, Jag gått för Sveriges Krona.

30. "Ja så, sad' Kungen, men hör på: Hwar war du, när du dödde?" Tre mil från Breslau, när en å Ur mina ådror flödde. "Hvem mördat dig?" Sex Ryske män, Som stulo af mig lifwet; Had' jag fått tid, jag dem igen, Skull' snälla piller gifwit.

31. "Ja så, då slåß vårt Sverige än Med Ryken uti iswer?" Nej, Hans Maj'stär, han är vår wän, Så sagde åtminston' blifwer. "Nej säg! men hwad för slag had' du I Breslau till att göra? Säg, sku' wi tro, att Kejsarn nu Will sig på oss förföra?"

32. Nej men! det höres intet af; Mitt äfwen-tyr war detta: Jag for till Sultan i fulle traf, Min Konungs wärf förrätta. "Ack, Sultan! håll, håll, Sinclair håll! God wänner, Carlar alle! Här är en Swenskt från werldens boll, Som mördat nödgats falla."

33. "Se hwar han står, och blodet ned I strida strömmar rinner, Der kan man se en hjeltesed, Som ej i döden swinner: Tänk på, han kommer från Turkiet! Ack! låt oss då så höra, hurledes Mars sin dragne plit Nu brukar till att föra!"

34. Strax reste de sig alle tolf, Wår Sinclair att bestråla, Som deras blanka silfwer-golf Med röda fasten måla'; Den elste sad': "Stig, hjelte, hit Till bordet me'n du talar! Lagg bort pistolen och din plit: Han dig ej mer hugswalar."

35. En klef han fram uti sin blod, Att den kring benen stänkte, Ett karlawäsend', hjeltemod I röda lottet blänkte, Den tolfte sad': "Berätta snart

Hwad sker i våra länder, Ditt ärende och öfverfart, Samt hwad deruppe händer!"

36. Jo, börjad' han, wårt Swea är En dame som stilla sitter, Och sina gröna lagrar skär, Förnöjd med fåglagwitter: Hon dricker fridens söta win Ur Fredrik's gyltne koppar, Och skådar med en hurtig min På sina blåa troppar.

37. Och skall knapt någon hafwa sett En så förnustig flicka, Som, fast hon framdel's sig beredt På grönan hjortel sticka, Har hon dock laddat flinkt gewär, Och lagt utmed sin sida. Så att, om nå'n skall' gå för när, Skall han i fallet bida.

38. Hon klär sig som en karl med hatt, Och lider ingen mössa; Dess purpurnun får ingen fatt, Fast mindre lof att knä, Mer än som hennes äfta man, Kung Fredrik store, dyre, I hwilkens trogna, starka hand Hon anförtrött sitt styre.

39. Och som hon wänlig min will se Af alla uppå jorden, Så tacktes hon ock nådigt ge Att mig de höga orden: "Rid, Sinclair, red dig till och far Till Sultans warma länder; Du wet wi wänskap plägat har, Se'n Carol war i Bender."

40. En for jag dit i största hast, Kom lyckligt ock tillbaka; Men åter bort på lyckans last, Min Konungs wärf bewaka', Kom lyckligt dit, förrättad' wäl Hwad mig war budet göra, Fast owäns arga, falska själ will smädetal fringföra.

41. Nu slogs Sultan, och slås ännu Med Rysska Kejsarinnan. De ge hwarannan tu för sju; Dock tucktes Sultan winna. Och efter jag till honom for, Strax Rysska hofwet gissa', Att jag på Sweriges wägnar swor med honom punkter wisa.

42. Man tillad' äfwen också se'n Och illflan

dermed wiste, Att mången Ryß båd' arm Och ben För min skull plötsligt miste, Och att jag kund' ej för min död Det wäna folket lida, Samt att min klinga ofta stöt Skallad ur sin sida.

43. Nu war jag rester derifrån, Till Breslau ändeligt kommen, Hwarest, när såsom min person Af Amtet blef förnummen, Mig önskades en lycklig fart Till Swenska Kungens länder, Det jag ock upptog för en art Af Sweriges trogna wänner.

44. Men när jag sedan några mil På wagn från staden hunnit, For en af sex, liksom en pil, Förut, den se'n mig wunnit; Han kom tillbaka, lade an, Och fråga hwad jag förde För lustigt nytte till Sweriges land, Som Rysska Kronan rörde.

45. Jag wiste'n af rätt temligt fort; Men fyra hans dragoner, De ryckte mig af wagnen bort, Ursinnige pultroner, Och refwo till sig allt hwad som På papper war uppskrifwet, Der jag helt troget handlat om, Hwad Sverige nyttigt blifwit.

46. Se'n sporde han mig åter till, Hwad mera nytt jag hade; Jag teg derpå, förbittrad, still, Då annan en strax lade Mig genom hufwud med ett lod, Si att jag nödgas falla; Min själ for bort, mitt hjelteblod Och krafter blefwo alla.

47. Se'n högg de mig lem från lem, Fast hjertat i mig picka'; Man orsak har berömma dem, Som, utan till att slicka, Förmådde skjuta mig i hjel Med elloswa pistoler: Den tolfte ligger ännu här För Swenska Tolf Caroler.

48. Och såled's har ofskydigt jag För owän misstänkt blifwit, Jag har för samma sett min dag Och måst qwittera lifwet. Min själ war ännu

aldrig arg På Rysska Kejsarinnan; Dock Ryssar mig som björn och warg Handterat härutinnan.

49. Och uppå ett förrädiskt sätt Man mitt porträtt utsände, Så att det skulle falla lätt, Mig slå hwart jag anlände: Nu ha de då sin önskan nått, Dock kan det mig hugswala, Jag wet, min Konung detta skott Lär ofelbart bet, = = = beklaga.

50. "Men Sinclair, hör!" den siste Carl Till honom derpå sade: "Säg, fick du ej som tapper Jarl, Dig wärja för slit skade?" Nej, sade han, de röfswad' bort, Som tjuftwar, wapen mina, Och gjorde se'n processen kort, Och glömde mig att pina.

51. "Nu, sad' Kung Carl, wi säga kan, Det hjertligt oss förtryter, Att en så hurtig Karl och man Så hårda isar bruter. Och straffe himlen äfwen den, Som åt ditt blod sig fagnar, Ell' sände de mördare och män, Ell' dem förswarar, hägnar!"

52. "Men, apropos, håll, Sinclair, hör! Hur' är med Prusska freden? mån' tro i folket hjertat dör Till riden är förliden?" Nej, nej, hans Majestät, tro fritt, Sultan har hårda näfwar, Och felas föga, hwar tar sitt Och ojemnt byte jäfwar.

53. "Ja! men det wor' lust höra så De gamle tappre Göthar Kunnu en gång med mod gå på Och dela karla-stötar; Man menar, deras krutröl lär Kring werlden ännu luktä, Och ingen är, som icke swär Sig kunna tio tultä."

54. Hans Majestät, tro säkert, att Om de allenast fingo Se Hans Maj'stats durchskjutne hatt, Det skulle dem så twinga, Att hela hjertat upp och ned I bröstet skulle picke, Och deras swärd, på karlased, Begära blod att dricka.

55. "Kung Stanislaus, läre! säg, Hur' är det

med hans lycka? Säg, wandrar'n än på ojemn wäg, På lyckans falska krycka? Säg, will ej någon puissance Mer uppå honom tänka? Har då hans sol gjort alliance Med mörkret, mer ej blänka."

56. Hans Majestät! han lefwer nöjd På lyckans lägre säte: Och tror man, han är föga böjd Mer om sin krona tråta. Dock törs jag intet ger-na se I ödets dolda lagar: Han får henn' än en gång, kanske, Om himlen så behagar.

57. Rätt som man nu så taltes wid, Så hördes litet bullra, Och utför fönstren sågs derned Helt många wagnar kullra. Man sporde genast ho der war, Då bleka walten swara': En ganska stor Minister-skar' Är kommen här att wara.

58. En kom strax in, fick audience; Hans sal de snart afgjorde; Se'n slog han upp sitt reverence, För hela kungabordet, Gick derpå ut, en ann' kom in Och för sitt hof agera' Så fermt, att man dess stolta min Och slughet admirera'.

59. Ja, hwart ett hof af Zaphets land Här hade en Minister, Som med helt mjuka kärleksband, Skull' binda alla twister; Och hwar och en kom till förhör, Så snart det honom borde. Men ingen inför deras dörr Skallad träda torde.

60. Här war en Kejsarlig och Franssk, Same Engelsk, Preust och Ryssk, Här war en Italiensk och Spansk, Holländsk samt Dansk och Tysk; Ja, jag kan jannerligen ej Mig alla nu erinra, Men alla syntes utaf mej I guld och silfwer glindra.

61. Jag stod hos gubben så långt bort, Att jag ej kunde höra, Hwad desse Herrar talte kort, Ell' det till sinnes föra; Dock smög jag uti skuggan fram,

Så snart en tala börjde, Som sad' sitt hof
fätt hjertekram Af allt det Sinclair förjde.

62. Och talte'n liksom man förut Skull' trote
det hofwet willa, Att Sinclair på sitt lif fick slut,
Och nödgades bli stilla. Han ropad' mycket om
honneur, Om ädelt, Christligt sinne, Och att dess
hof allt ärbart gör För werldens frista minne.

63. Han declarera' den infam, Och hofwets
rang onördig, Som intet hade blygd och skam,
Att slå en så rättfärdig. Och när han ändtligt ta-
lat ut, Så strök han uppå foten, Och mente för
sin söta trut Nu lagat bot för foten.

64. Man tog hans talan gunstigt opp. Med
helt förstådda miner. Man log åt tankans fria
lopp, Och tungans styfwa liner; Sist tacka' man-
nen gunstigt för De målade douceurer, Som han
så hymnigt dem nu gör, Af alla slags couleurer.

65. Just nu steg Carl den Tolfte bort, Tog
Sinclair uti handen; De gingo ut, och innan kort
Sågs de på gröna landen: De gick tankfulla upp
och ned I wadra gångar gröna Att de om wig-
tigt taltes wid Man kunde se och rona.

66. Man kan ej weta hwad det war hwarom
de raisonera; Men stundom sågs den store Carl
Sig litet alterera. Omsider kommo de igen, Då
Carl den Elfte fråga: "Hur' står det till, min
Son och wän? Ditt hjerta står i låga."

67. "Ah, bagatelle! sad' han, min Far, Jag
utas åtrå brinner, Att se om Mars der upp' är
karl Och om han fransar winner; Jag will mig
laga till, gå opp, Bli borta några dagar, Och
föra an min hjeltetropp, Så att . . . brakar."

68. "Kom, Sinclair, sad' han, kom, följ med,

Wi stu' för ro skull pröfwa, Att bräta stål, som rutet
trå, Och styfwa farar söfwa?" Wår Sinclair genast
färdig war, höll tropp med släa frågor; Han tog
en air, som modig karl, Och döljde sina plåger.

69. Glinkt wäsen', sad' Kung Carl, skall bli,
Frist, bussar uti Norden! Båd sol och måne skall
få si Förändring uppå jorden: Kom, Sinclair, låt
oss här gå opp, Och genast slå till chorum, Och ri-
da fring i fult galopp På Martis slinka forum."

70. Den Elfte tog den Tolfte fatt, Att som han
skull' marchera, Och sad': "min Son! Wi ha god
natt Från werlden tag't; än mera Om du nu skulle
komma hån, Wor' ingen som dig lände, I hela wi-
da Sveriges Län, Ell' tankan på dig sände."

71. Föröfrigt drar wår Mäg, din Bror Och
Swäger, Fredrik Store, För allting omsorg, så
jag tror, Om du der sjelswer wore, Så skull' det
wara alldel's ett; Du känner och Ulrika, Din sy-
ster, detsför' kom och sitt, Ej efter oro fika."

72. "Jag menar du må vara mått Af släa sus-
ra drufwor, Som hade knappt på thronen trådt,
För'n onännen dig trugar, Att gå med sig på
fältet ut, Och fast han grusligt tappa', Så had'
han dock så när en slut Bortriswit af din kapp."

73. "Se'n fick du ej ditt Sverige se, För'n
kort förr än du dödde, Du, som tolf år och twen-
ne tre Dig på din klinga stödde. Nu är du kom-
men uti ro; Bli då, för Guds skull, stilla, Låt
dem, som nu på jorden bo, På släa saker grilla."

74. Wid dessa ljufwa fadersord, Strax sonens
ögon runno, De stego åter till sitt bord, Och ö-
gon färligt brunno; "Ja, sade han, min ljufwa

far! Jag wet väl jag är döder; Men för den kärlek, som jag har Till Sverige, jag dock blöder."

75. "Jag wet hvad hjerta, kraft och mod Jag i Soldaten satte, När jag midt för hans ögon stod, Och sielf i fästet fatta', Och der jag red för Rytteri't Der werte mod i bröstet Der drog en karla-arm sin plit, Och blod på marken öste."

76. "Hjelp, Gud! jag kan ej utan gråt Och tårar mig påminna, Då jag och Renschöld följdes åt, Wid Narwa, fransar vinna. Der blåst's alarm, wi gingo på, Så solen hufvud staka; och Crona stedt stöt, så bergen blå Begynte till att knaka."

77. "Än Dyna slag, än Elischow då, Än fruau, Lemberg, Aera; Mån' tappre Swenske buskar blå Ej der souveraint regera'; Augustus måste ju af thron, Mer som han såg min klinga? Och nu Det kan mitt hjerta twinga."

78. "Fast mången tyckte, att min sol Sig sänkte wid Pultawa, Och steg inunder mörker pol, Att låta sig begrawa! Så, tro mig fritt! had' Fredrikshall Mitt lif så brådt ej ändat, Had' mina grofwa styckens knall Väl nya solar tändat."

79. "Men nu är fåfångt tala om De förra friska tider; Wi weta dock ej huru som Man nu på jorden strider. Dock önskar jag mitt Sverige godt, Jag, som dess Konung varit, Och klädt för samma många stott, När jag i fält har farit."

80. "Så må då väl, I buskar blå I lejon uti Norden! Låt se, I alltid på er stå, Och egen norra jorden! — Jag tackar er för hwar en dag Jag eder kommendera', För I gif på i mina slag Och weto ingendera."

81. "Gad, Sinclair, i ditt rum och sitt, Sätt

wärjan i din stida! Oss har dock himlen mycket gett, Harmed wi tiden lida! Wi ega ju en Gudafrojd I våra Himlasalar? Vårt läger är af nöje höljdt I tacka liljedalar."

82. "Af denne hjelte ifren swann, Hans grymma ärr ej sägos, Han sig förnyad genast fann, Hans kropp ej mera plågas; Fast han i werlden hurtig war, Och kunde tycken winna, Wardt han dock nu en annan karl, Som wi en gång ska finna."

83. "Strax steg vår Sinclair i ett rum, Som klart af perlor lyste: Der mötte'n hjeltar, samna'n om Och honom kärligt kysste; Der inne sågs i blåa klä'r' På silkeskladda throner, Högborne, adle, som gewär Ha burit för Tre Kronor."

84. "En gudalust fringswäfwade, Och allas hjertan nöjde, Jag stada' det, jag bafwade, Och mig till marken böjde, Jag knäppte mina händer hop, Och wördsamt gratulera', Med underdånig suft och rop, Dem, som så väl regerat."

85. "Se'n tog mig gubben wid sin hand Och förde mig tillbaka; Jag gret, att mina lefnadsband Förhindrad' mig att smaka Ett sådant nöje, som här war, För dem, som väl har lefwat, Och efter drans krona har Med fulla krafter sträfwat."

86. "Derpå fick jag strax se min hjord, Och lamungarne snälle, Som åto wid sitt blomsterbord, På samma rum och ställe. "Se nu," sad' gubben, "lemnar jag Dig der jag Dig från ledde, Och glöm nu aldrig denna dag Ell' hwad på honom steddde."

87. "Och härpå tog han mig i famn' Och tacka' för godt följe. Jag bad'n säga mig sitt namn, Men han mig det fördöljde. Se'n skullta' han från